

**WIELKOPOLSKI KOMENDANT WOJEWÓDZKI
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ**

Poznań, 18 lipca 2025 r.

WPZ.5290.9.2025.3.ŻP

Decyzja 63/2025

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 poz. 572 ze zm. – zwanej dalej: k.p.a.) oraz art. 27 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 roku o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1443 ze zm.), art. 4 ust. 1 pkt 5, 7 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 188 - zwanej dalej ustawą ochrony ppoż.) po rozpatrzeniu odwołania z dnia 5 maja 2025 r., złożonego przez Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu od decyzji Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu z dnia 22 kwietnia 2025 r., znak MZ.52802.13.16.2023.NJ,

utrzymuję zaskarżoną decyzję w mocy.

UZASADNIENIE

Z dokumentów zgromadzonych w rozpatrywanej sprawie wynika, że w dniu 12 grudnia 2024 r. funkcjonariusze Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu przeprowadzili czynności kontrolno-rozpoznawcze w budynku mieszkalnym zlokalizowanym przy ul. Karwowskiego 3, 3A w Poznaniu. W trakcie kontroli stwierdzono nieprawidłowość polegającą na występowaniu pomiędzy kontrolowanym budynkiem a drogą pożarową drzew o wysokości ponad 3 m. Wykazana nieprawidłowość została opisana w protokole (z dnia 12 grudnia 2024 r. znak MZ.52802.13.10.2023.NJ) z tych czynności. Protokół został następnie podpisany bez zastrzeżeń przez Pana Andrzeja Międzybrodzkiego – głównego specjalistę ds. ochrony przeciwpożarowej, posiadającego pełnomocnictwo właściciela obiektu.

Na podstawie ustaleń kontroli i stwierdzonej nieprawidłowości, opisanej w ww. protokole z czynności kontrolno-rozpoznawczych, Komendant Miejski PSP w Poznaniu pismem z dnia 13 stycznia 2025 r. wysłał do strony zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego, a następnie dnia 22 kwietnia 2025 r. wydał decyzję administracyjną nr MZ.52802.13.16.2023.NJ, w której zobowiązał Uniwersytet im. Adama Mickiewicza do zapewnienia do budynku mieszkalnego wielorodzinnego zlokalizowanego przy ul. Stanisława Karwowskiego 3-3A w Poznaniu drogę pożarową, umożliwiającą dostęp do elewacji budynku za pomocą podnośników i drabin mechanicznych, w związku z występowaniem pomiędzy ul. Stanisława Karwowskiego a ścianą zewnętrzną budynku drzew o wysokości powyżej 3 m.

Od decyzji administracyjnej z dnia 22 kwietnia 2025 r., znak MZ.52802.13.16.2023.NJ strona złożyła odwołanie z dnia 5 maja 2025 r. (data nadania przesyłki pocztowej: 6 maja 2025 r., data wpływu do KM PSP w Poznaniu 8 maja 2025 r.). Odwołanie zostało złożone z zachowaniem 14 -dniowego terminu.

Strona w odwołaniu zarzuciła organowi I instancji bezpodstawne uznanie, że na właściciela nieruchomości można nakładać obowiązki dotyczące elementów zagospodarowania terenu (drzew) zlokalizowanych na nieruchomości niestanowiącej jego własności (rosnących w obrębie pasa drogowego), do którego ten właściciel nie ma żadnego tytułu prawnego. W związku z powyższym wniosła o zmianę przez organ II instancji zaskarżonej decyzji poprzez jej uchylenie i umorzenie postępowania lub uchylenie zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia organowi I instancji. Strona podniosła w odwołaniu, że właścicielem nieruchomości, na której rosną drzewa jest Miasto Poznań. Wobec powyższego, zdaniem strony Miasto Poznań jest również właścicielem drzew, a co za tym idzie adresatem ewentualnych rozstrzygnięć administracyjnych w tym zakresie jest Miasto Poznań.

Komendant Miejski PSP w Poznaniu jako organ I instancji po zapoznaniu się ze stanowiskiem strony nie znalazł podstaw do wydania nowej decyzji w trybie art. 132 k.p.a. i w dniu 15 maja 2025 r. przekazał odwołanie wraz z aktami sprawy do Wielkopolskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP.

Wielkopolski Komendant Wojewódzki PSP (zwany dalej: WKW PSP), po analizie stanu faktycznego sprawy na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego, stwierdził, co następuje.

W pierwszej kolejności podkreślić należy, że istota dwuinstancyjności postępowania administracyjnego polega na dwukrotnym rozstrzygnięciu tej samej sprawy, nie zaś tylko na kontroli zasadności argumentów podniesionych w stosunku do orzeczenia organu I instancji (wyrok NSA w Warszawie z 25.05.1984 r., II SA 2048/83, *ONSA 1984/1, poz. 5*; wyrok NSA z 12.11.1992 r., V SA 721/92, *ONSA 1992/3-4, poz. 95*; wyrok NSA we Wrocławiu z 22.03.1996 r., SA/Wr 1996/95, *ONSA 1997/1, poz. 35*). W ocenie organu II instancji rozstrzygnięcie w zakresie nałożenia obowiązku zapewnienia drogi pożarowej oraz zaadresowanie tego nakazu do Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu jest prawidłowe, a w konsekwencji brak jest podstaw do wydania w sprawie decyzji reformatoryjnej.

Kontrolowany budynek jest budynkiem mieszkalnym wielorodzinnym, zakwalifikowanym do grupy wysokości średniowysoki (5 kondygnacji nadziemnych), dla którego zgodnie z § 12 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. Nr 124, poz. 1030- zwanego dalej: rozporządzeniem o wodzie i drogach) jest wymagane zapewnienie drogi pożarowej o utwardzonej nawierzchni, umożliwiającej dojazd pojazdów jednostek ochrony przeciwpożarowej do obiektu budowlanego o każdej porze roku.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 5. ustawy ochrony ppoż. właściciel budynku, obiektu budowlanego lub terenu, zapewniając ich ochronę przeciwpożarową, jest obowiązany przygotować budynek, obiekt budowlany lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej. W rozpatrywanym przypadku oznacza to obowiązek doprowadzenia do budynku drogi pożarowej o konkretnych, opisanych prawem parametrach,

zapewniającej dojazd pojazdów jednostek ochrony przeciwpożarowej i umożliwiającej tym samym prowadzenie akcji ratowniczej.

Kwestia ochrony przeciwpożarowej została uregulowana w ustawie ochrony ppoż. Problemy związane z zapobieganiem pożarowi zostały uregulowane w jej Rozdziale 2. W art. 3 ust. 2 ustawy wymieniono podmioty odpowiedzialne za naruszenie przepisów przeciwpożarowych i są to: właściciel, zarządca lub użytkownik, a także osoba fizyczna, osoba prawna, organizacja lub instytucja korzystająca ze środowiska, budynku, obiektu lub terenu. Warto także wskazać, że wśród obowiązków nałożonych na te podmioty przez ustawodawcę wymienia się przygotowanie budynku, obiektu budowlanego lub terenu do prowadzenia akcji ratowniczej (art. 4 ust. 1 pkt 5 ustawy). Nie ulega zatem wątpliwości, że omawiany obowiązek może być nałożony na właściciela lub użytkownika (w rozumieniu ww. przepisu) obiektu, który ochroną taką ma być objęty i to na nim spoczywa odpowiedzialność za realizację powyższego obowiązku. Natomiast żaden przepis prawa nie pozwala na nałożenie obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej związanych z daną nieruchomością na właściciela gruntów lub budynków sąsiednich. Innymi słowy brak jest w ustawie ochrony ppoż. jak też w przepisach z nią związanych normy prawnej, która uprawniałaby organy administracji odpowiedzialne za przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych do nałożenia obowiązków mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości na inny podmiot niż właściciela lub władającego obiektem, co do którego nieprawidłowości te stwierdzono (wyrok WSA w Łodzi z 25.10.2022 r., II SA/Łd 739/21).

Nie można podzielić stanowiska, iż decyzja w zakresie nakazania usunięcia stwierdzonej nieprawidłowości w zakresie drogi pożarowej powinna być skierowana do innych podmiotów niż wymienione w art. 3 ust. 2 lub 4 ust. 1a ustawy ochrony ppoż., w tym przede wszystkim do właścicieli sąsiednich nieruchomości, którym nie przysługuje żadne faktyczne władztwo nad budynkiem mieszkalnym zlokalizowanym przy ul. Karwowskiego 3, 3A w Poznaniu. Sam fakt, że ustawodawca w art. 4 ust. 1 ustawy ochrony ppoż. wymienił właścicieli terenów jako podmioty zobowiązane do przestrzegania omawianych przepisów, nie oznacza, że dopuścił możliwość nałożenia stosownych obowiązków na właścicieli innych terenów niż te, co do których toczy się postępowanie. Powyższy pogląd znajduje pełne odzwierciedlenie w orzecznictwie sądów administracyjnych - m.in. wyrok NSA z 13 lipca 2016 r., II OSK 2766/14, wyrok WSA we Wrocławiu z 12 grudnia 2017 r., II SA/Wr 569/17, wyrok WSA w Kielcach z 7 marca 2013 r., II SA/Ke 817/12, wyrok WSA w Warszawie z 20 grudnia 2020 r., VII SA/Wa 1432/20).

Reasumując zatem, zapewnienie drogi pożarowej to obowiązek związany z własnością budynku, który zostały sformułowany przez ustawodawcę w sposób bezwzględnie wiążący. Zasada jest tym samym nakładanie obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej na właściciela nieruchomości jako podmiotu odpowiedzialnego za zapewnienie takiej ochrony (por. wyrok NSA z 22 maja 2020 r., II OSK 2876/19). Brak tytułu prawnego do terenu, przez który droga pożarowa przebiega lub mogłaby przebiegać, nie zwalnia właściciela z realizacji tego obowiązku. Powinien on podjąć wszelkie możliwe, prawem dopuszczalne kroki, by opisywany obowiązek efektywnie wypełnić (por. wyrok WSA w Krakowie z 14 maja 2021 r., II SA/Kr 140/21).

Przepisy rozporządzenia o wodzie i drogach, w szczególności § 12 ust. 2 jednoznacznie zakazują występowanie pomiędzy drogą pożarową a ścianą budynku stałych elementów zagospodarowania terenu lub drzew i krzewów o wysokości przekraczającej 3 m, uniemożliwiających dostęp do elewacji budynku za pomocą podnośników i drabin mechanicznych.

Należy podkreślić, że wbrew twierdzeniom zawartym w odwołaniu, organ I instancji nie nakazał przeprowadzenia robót na działce drogowej, lecz nakazał właścicielowi kontrolowanego budynku zapewnienie drogi pożarowej w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami. Organ Państwowej Straży Pożarnej nie jest bowiem podmiotem, który powinien rozwiązać kwestię zapewnienia drogi pożarowej do przedmiotowego budynku. Jego rolą jest sprawowanie nadzoru m.in. nad tym, czy właściciele budynków realizują wymogi prawne ochrony przeciwpożarowej zgodnie m.in. z zasadami przywołanego rozporządzenia, czy też w inny sposób, odbiegający od wymagań rozporządzenia, na co pozwala § 13 ust. 4 rozporządzenia w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych. To po stronie właściciela jest natomiast podjęcie działań zmierzających do realizacji tego obowiązku poprzez budowę drogi pożarowej na własnym terenie, a jeśli to nie jest możliwe - poprzez budowę takiej drogi na terenie innego podmiotu lub zapewnienie tytułu prawnego do korzystania z drogi pożarowej na terenie innego podmiotu.

Nie ulega zatem wątpliwości, że w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego zaktualizowała się kompetencja organu Państwowej Straży Pożarnej do rozstrzygnięcia w sposób władczy o obowiązku doprowadzenia do stanu zgodnego z przepisami prawa regulującymi ochronę przeciwpożarową, przez wydanie określonych nakazów. Adresat takiego nakazu powinien przy użyciu wszelkich prawem dozwolonych środków podjąć wysiłek w celu znalezienia takiego rozwiązania, które zapewnia jednostkom ratownictwa prowadzenie skutecznej akcji przeciwpożarowej.

Jednakże w ślad z organem I instancji podkreślić także należy, że zgodnie z § 13 ust. 4 rozporządzenia o wodzie i drogach, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy spełnienie wymagań dotyczących doprowadzenia drogi pożarowej do obiektu budowlanego jest niemożliwe ze względu na lokalne uwarunkowania lub jest uzasadnione przyjęcie innych rozwiązań, na wniosek właściciela budynku, obiektu budowlanego lub terenu, dopuszcza się stosowanie rozwiązań zamiennych, zapewniających nie pogorszenie warunków ochrony przeciwpożarowej obiektu, uzgodnionych z Wielkopolskim Komendantem Wojewódzkim PSP. Organ I instancji wskazał w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, że w ramach tej możliwości prawnej, w przypadkach uzasadnionych warunkami lokalnymi, w szczególności architektonicznymi, droga pożarowa do budynków, o których mowa w ust. 1 pkt 1-4 ww. rozporządzenia, może być doprowadzona w taki sposób, aby był zapewniony dostęp do 100% długości elewacji od frontu budynku, przy zabudowie pierzejowej.

Podsumowując, zdaniem organu odwoławczego organ I instancji nakładając w zaskarżonej decyzji obowiązek w postaci zapewnienia do budynku mieszkalnego wielorodzinnego zlokalizowanego przy ul. Stanisława Karwowskiego 3-3A w Poznaniu drogi pożarowej, umożliwiającej dostęp do elewacji budynku za pomocą podnośników i drabin mechanicznych, w związku z występowaniem pomiędzy ul. Stanisława Karwowskiego a ścianą zewnętrzną budynku drzew o wysokości

powyżej 3 m postąpił prawidłowo, co w konsekwencji prowadzi do utrzymania w mocy zaskarżonej decyzji.

Pouczenie

Stronie przysługuje prawo złożenia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu w terminie 30 dni od daty jej doręczenia, za pośrednictwem Wielkopolskiego Komendanta Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej (wpis od skargi wynosi 200 zł.)

WIELKOPOLSKI KOMENDANT WOJEWÓDZKI
Państwowej Straży Pożarnej
st. bryg. mgr inż. Jacek Strużyński

Otrzymują:

1. r.pr. Wojciech Gwóźdź- pełnomocnik
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Biuro Radców Prawnych
ul. H. Wieniawskiego 1
61-712 Poznań
2. aa.

Do wiadomości:

1. KM PSP w Poznaniu
2. WO KW PSP w Poznaniu

